

Rodičovský príspevok 2020

autor : **RNDr. Jana Motyčková**

Výška rodičovského príspevku sa od 1.1.2020 upravuje na sumu **270 €** mesačne, pričom sa zavádza aj zvýšená suma rodičovského príspevku v sume **370 €** mesačne.

Nárok na **vyššiu sumu 370 €** má oprávnená osoba, ak pred vznikom nároku na RP sa jej vyplácalo **na toto dieťa materské** alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte. Nie je podstatné, z akého poistného vzťahu a ako dlho oprávnený poberal materské. Nárok má žena alebo muž, ktorí poberali materské zo Sociálnej poisťovne, bez ohľadu na to, či nárok vznikol zo zamestnania, szčo, z dobrovoľného poistenia, aj žena, ktorá poberala materské zo sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov.

Suma rodičovského príspevku, ak sa osoba stará o viac súčasne narodených detí sa zvyšuje o 25 % na každé ďalšie dieťa (platí aj do 31.12.2019), t.j. od 1.1.2020 bude RP pri starostlivosti o dvojičky/trojičky mesačne vo výške:

- Nižšia suma - dvojičky 337,50, trojičky 405 €
- Vyššia suma - dvojičky 462,50, trojičky 555 €

O zvýšenie RP od 1.1.2020 na základnú sumu (270 €) oprávnený nežiada, priznáva sa automaticky. Podľa znenia zákona „Oprávnená osoba je povinná **preukázať** skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na rodičovský príspevok, **na jeho výšku** a...“. Podľa uvedeného, by oprávnený, ktorý chce poberať vyššiu sumu RP, mal ÚPSVaR preukázať, že na dieťa poberal materské. Je možné že toto preukazovanie nebude potrebné, ak sa na preukazovaní dohodne UPSVaR a Sociálna poisťovňa, ale ku dnešnému dňu táto informácia nie je. Predovšetkým, ak niekto poberal materské z členského štátu, bude musieť túto skutočnosť preukázať za účelom získania vyššieho RP. Zákon hovorí o 8-dňovej lehote na preukázanie skutočností.

Zákon o príspevku na starostlivosť o dieťa zatiaľ novelizovaný nebol, výška príspevku na starostlivosť o dieťa je naďalej najviac 280 €. Rodičia, ktorí poberajú príspevok na starostlivosť o dieťa nižší, ako by bola výška ich rodičovského príspevku po 1.1.2020, môžu požiadať o rodičovský príspevok od 1.1.2020, tým im automaticky zanikne nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa.

Naďalej platí, že suma RP je polovičná (zo súm 270; 370; 337,50....) , ak oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti; rodičovský príspevok sa v tejto sume poskytuje najmenej počas troch kalendárnych mesiacov od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom škola oznámila UPSVaR, že oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti.

Naďalej platí, že ak sa oprávnenej osobe vypláca za celý kalendárny mesiac materské alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte v sume nižšej, ako je suma rodičovského príspevku, rodičovský príspevok je za tento mesiac v sume rozdielu medzi výškou rodičovského príspevku a výškou materského.

Otázka 1.

Poberám materské vo výške 230 € (jedno dieťa), materské budem poberať do 4.3.2020. Mám nárok na rodičovský príspevok po 1.1.2020 a musím oň žiadať?

Od 1.1.2020 Vám vzniká nárok na rodičovský príspevok vo výške rozdielu medzi sumou rodičovského príspevku, v tomto prípade 370 € a výškou materského 230 €. Čiže po 1.1.2020 Vám vznikne nárok na rodičovský príspevok vo výške $370 - 230 = 140$ €. O rodičovský príspevok musíte požiadať. RP sa

bude vyplácať vo výške 140 € za mesiace január a február, od marca bude výška rodičovského príspevku 370 €.

Otázka 2.

V minulosti som poberala materské na dieťa, počas poberania materského skončil pracovný pomer. Momentálne poberám na toto dieťa rodičovský príspevok. Budem mať od r. 2020 nárok na vyššiu sumu rodičovského príspevku?

Áno, podmienku pre nárok na vyšší príspevok, že ste na toto dieťa poberali materské, spĺňate. Ako bolo uvedené vyššie, zatiaľ platí povinnosť, že poberanie materského budete musieť ÚPSVaR preukázať.

Otázka 3.

V minulosti som poberala materské na staršie dieťa, ktoré bude mať 3 roky 10.4.2020, momentálne poberám rodičovský príspevok. Mám aj mladšie dieťa, na ktoré som materské nepoberala. Mám v r. 2020 nárok na vyšší príspevok?

Nárok na vyšší príspevok 370 € máte. Ak staršie dieťa nie je dieťaťom s dlhodobou nepriaznivým stavom, tak vyšší príspevok bude v období od 1.1.2020 do apríla 2020. Potom máte nárok už iba na rodičovský príspevok na mladšie dieťa, na ktoré ste materské nepoberali, a preto od mája 2020 máte nárok už len na nižší rodičovský príspevok v sume 270 €. Pre preukazovanie nároku na vyššiu sumu RP platí vyššie uvedené.

Otázka 4.

Nárok na materské som nemala, momentálne poberám rodičovský príspevok na dieťa. V minulosti poberal na toto dieťa materské otec dieťaťa. Mám nárok na vyššiu sumu RP od 1.1.2020? Ak nie, môže o rodičovský príspevok žiadať otec dieťaťa? Otec dieťaťa je zamestnaný na plný úväzok. Malo by to pre mňa nejaké dôsledky, keby sme "prepísali" rodičovský príspevok na otca?

Nárok na vyššiu sumu RP od 1.1.2020 nemáte, podmienkou nároku je, že ten, kto poberá RP, poberal na toto dieťa materské, čo vy nespĺňate. Túto podmienku spĺňa otec dieťaťa.

Ak by ste teda požiadali o ukončenie poberania RP k 31.12.2019 a od 1.1.2020 by požiadal o poberanie RP otec dieťaťa, mal by otec nárok na RP vo výške 370 €. Súbežná práca v zamestnaní nie je problém. Nárok na RP nie je podmienený nevykonávaním zárobkovej činnosti.

Ale ak prepíšete RP na otca dieťaťa, treba počítať s tým, že sa môže stať, že Vy sa stanete samoplatiteľom na zdravotné poistenie. Prestanete byť totiž poistencom štátu na zdravotné poistenie z dôvodu poberania RP a nemôžete byť poistencom štátu na ZP ani z dôvodu starostlivosti o toto dieťa do 6 rokov. Čiže stanete sa samoplatiteľom, ak nebudete mať možnosť byť poistencom štátu z iného dôvodu (napr. invalidita, evidencia na Úrade práce, starostlivosť o iné dieťa do 6 rokov a pod.), alebo sa napríklad nezamestnáte. Mesačná výška preddavkov samoplatiteľa na ZP v r. 2020 bude 70,91 €.

www.mzdymotyckova.sk